

**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ”
ГРАД МЪГЛИЖ**

✉ 6180 Мъглиж, ул. „Гео Милев” № 10; e-mail: oumagl@abv.bg; ☎ 043212/ 20 79

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО
НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ**

**ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ,
ОТ ЗАСЕДАНИЕ № 14 от 09.09.2019г.
И УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № 841/13.09.2019 г. НА ДИРЕКТОРА**

№ 15 / 12.09.2019г.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ" ГРАД МЪГЛИЖ

Програма за превенция на ранното напускане на ученици от училище

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

Базира се на основни принципи на включващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата;
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми;
- Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес;
- Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Основно училище "Христо Ботев" град Мъглиж, област Ст.Загора е училище с дългогодишна история и традиции в обучението на ученици.

В него се обучават ученици от различни етноси - роми, турци, българи. Общия брой на учениците през 2019-2020 година е 246 ученика.

Педагогически персонал - 25 учители, непедagogически - 6.

Училището разполага с много добра материално-техническа база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми .

В началото на учебната 2018/2019 година в ОУ „Христо Ботев” - гр. Мъглиж беше направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището. Като рискови фактори, предшествващи отпадането, бяха идентифицирани:

Продължително отсъствие от училище

Проблемна семейна среда

Трудна адаптация към изискванията в училище

Езиковата бариера и недоброто владееене на български език на децата от ромски произход

Основен проблем в обучението се явява езиковата бариера, недоброто владееене на български език на децата от ромски произход, нередовното посещение на учебните занятия по различни причини. Трудната адаптация в училищна среда, ниския стандарт на живот е определящ фактор за нередовното посещение на учебните занятия, слаба мотивация за учене, неграмотност на част от възрастни роми, слаб контрол от страна на родителите, невъзможност за налагане на ефективни санкции, преместване в друго населено място, социални проблеми, ранни бракове и др. За преодоляването на възникналите проблеми в определен етап училището води гъвкава политика с цел да се разгърне личния потенциал на всяко дете съобразно неговите нужди, потребности и интереси. Предвидени са дейности за разнообразяване методите, похвати, средства на работа, традиционни и иновативни. Обогатяване инструментариума на работа с децата, стимулиране, поощрение и оценка на напредъка на ученика във възпитателно-образователния процес. Участие на ученици и родители от различни етноси в училищни и извънучилищни дейности за преодоляване на риска от ранно отпадане от училище.

През учебната 2017/2018г. училището разработи Механизъм за реинтеграция на отпадналите от училище ученици. Беше проучена училищната документация и изготвен списък на отпадналите и застрашени от отпадане ученици. 48 ученика са в риск от отпадане поради голям брой неизвинени отсъствия, трудно финансово състояние на семейството, нежелание за посещаване на училище както и честа смяна на местоживеенето. Малка част от децата отсъстват по уважителни причини /болни или семейни/, доказани с документ - уведомително писмо, извинителна бележка. Друга част отсъстват безпричинно /слаб контрол от родител, социални проблеми, незаинтересованост и др. Има и такива които никога не отсъстват.

Сравнително добри резултати показаха учениците на външното оценяване.

Учениците участваха в ИИД по проект "Твоят час" по желание и с одобрението на своите родители. Сформираните групи бяха с различна насоченост. Реализацията на проекта е успешна, което показва направената анкета за обратна връзка с родители и участници. Удовлетворени са от постигнатите резултати и заявяват, че ще участват и през тази учебна година с допълнени нови групи. Имаме изявени ученици на общинско ниво. По-голямата част от родителите се отзовават на родителски срещи, празници и др. мероприятия, показват своя интерес и желание за сътрудничество, но има и неадаптирани, незаинтересовани и никога не се явяват в училище освен ако не е възникнал някакъв проблем.

I. НАШИТЕ ПРИНЦИПИ:

Училището може да бъде привлекателно за всяко дете!

1. Да подпомагаме въвеждането на интеркултурно образование в училище – чрез ИП, предметите от ЗП – за да могат децата и родителите на всички ученици да обогатят своя интелект в училище, както и за формиране на толерантност сред всички деца и родители;
2. Да подпомагаме качествено въвеждане на разнообразни ИИД с цел разнообразяване на учебната програма и приближаването ѝ до потребностите на ученика
3. Да направим училището привлекателно място и за учениците, които не проявяват особен интерес към учебното съдържание.
4. Да създадем толерантна среда, която ученикът да почувства като своя, в която може да открие своето място.

II. Цели

1. Намаляване неизвинените отсъствия

2. Мотивиране учениците за постигане на по-добър успех в училище
3. Намалване броя на застрашените от отпадане ученици с 80 % по различни причини

Приоритет: Идентифициране на причините за непосещение и отпадане от училище

1. Задълбочен анализ на причините за ранното напускане на училище
2. Социална подкрепа на децата и семействата чрез включването им в живота на училището/ празници, тържества/

III. Целева група

Ученици от I до VII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини – за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа; В по-общ смисъл целевата група включва всички ученици от училището като смисъл на превенция.

IV. Основни акценти на програмата:

1. Обучение на учители за ефективна работа
2. Ангажираност на родители в училищния живот с възпитателна и образователна цел
3. Активизиране дейността на учениците, създаване на ученически съвет
4. Индивидуална работа със застрашени ученици от кл. ръководител

V. Дейности за реализиране на програмата

Дейности

Проблем	Дейности за решаването му	Очаквани резултати	Отговорник	Срок
Глобален проблем: Превенция на отпадането на ученици от училището	Съвместно с Ученическия съвет да се организират благотворителни акции с цел подпомагане на крайно нуждаещите се ученици.	Повишаване на активността на учениците, възпитаване, на съпричастност и толерантност в училището и извън него.	Ученически съвет, класните ръководители, уч. психолог	Постоянен
I. Нисък социален и икономически статут на семействата				
II. Голям брой безпричинни отсъствия	Съвместно с класните ръководители, общественя възпитател и социалните служители да се организират неформални срещи разговори с родителите на рисковите ученици.	Повишаване на ангажираността на ученици и родители с учебния процес, засилване на мотивацията за участие във всички форми на училищния живот.	Класни ръководители, уч. психолог	Ежемесечно
III. Нисък успех в училище	Включване на застрашените ученици в групи по различни извънкласни дейности. Подбраване на резултатите от самоподготовката чрез индивидуализирана подкрепа. Да се определят ментори, които да помагат за повишаване на степента на подготовка по учебните дисциплини и за успешна социализация.	Намаляване на броя на слабите оценки и повишаване с 10% на успеха на изоставащите ученици.	Учители	Постоянен
IV. Ранни форми на сексуален живот	Съвместно с медицинско лице да се организират лектории на теми, свързани с проблема.	Постигане на по-високо ниво на сексуална просветеност у ученици и родители. Промяна в приоритетите. Припознаване на ценности като добро образование и широк мироглед като предпоставка за постигане на по-висок социален статус.	Класни ръководители, уч. психолог	Веднъж на тримесечие
V. Затруднена адаптация на децата от началното училище	Активизиране на взаимодействията с родители и ученици.	Повишаване на интереса към ученето и училището въобще; намаляване на броя на неоснователните отсъствия от училище; формиране на нагласи за работа в екип; формиране на трайни нагласи за толерантно отношение към представителите на различните етноси; осъзнаване на нуждата от мултиетнически диалог и разбиранелство.	Ресурсен учител	Месец септември

Проблем	Дейности за решаването му	Очаквани резултати	Отговорник	Срок
VI. Недостатъчно извънкласни дейности, предлагаша разнообразие на учениците	Обогатяване на извънкласните дейности в състезания, тържества и др.	Повишаване на интереса на децата към обществения живот, развиване на преносими умения у учениците, подобряване на тяхното самочувствие.	Класни ръководители	Постоянен
VII. Неучастие на родителите в училищния живот	Оптимизиране на процесите на педагогическото взаимодействие в съответствие с добри практики по модела „училище - семейство“. Включване на по-голям брой родители в родителски комитети по класове и в Училищния обществен съвет..	Промяна на нагласите на родителите към образованието на децата им. Повишаване на броя на представителите на родителската общност, пряко ангажирани с проблемите на училищните институции. Включването им в организирането на различни дейности по инициатива на училището.	Директор, класни ръководители, учители	Постоянен
VIII. Недостатъчна информираност на обществото и институциите	Популяризиране на резултатите от дейностите на сайта на училището. Поддържане на страница в соц. Мрежа на ФБ.	Запознаване на родителите и обществеността с ползата от различните дейности по програмата за превенция на ранното напускане на училище от деца в риск.		Постоянен

VI .МЕРКИ:

I. Начален етап:

1. Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици със затруднения в грамотяването и застрашените от отпадане деца.
2. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца
Регистърът се води от зам.-директора по информация, подадена от класните ръководители
3. Изготвяне на справка –информация за застрашените от отпадане ученици.
4. Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на изоставането/при необходимост/.
5. Определяне на ден от седмицата (може да се ползва и ДЧ на класа), в който родителите на тези ученици да бъдат запознавани с постиженията на своите деца.

Координатор: М.Андреева и Е.Петкова

II. Прогимназиален етап:

1. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца
Регистърът се води от зам.-директора по информация, подадена от класните ръководители
2. Създаване на график за извънредни консултански часове по БЕЛ, ЧЕ, Математика, История и цивилизация и География и икономика.
3. Изработване на личен профил на застрашените от отпадане ученици от класните ръководители на всички класове от V –VIII кл.
4. Изработване на индивидуален тематичен план за всеки ученик със слаби резултати, за преодоляване на изоставането по предмети(съдействие от ръководството)
5. Провеждане на родителска среща с родителите на тези ученици. Получават личен график с дните и часовете за консултации.
6. Да се извършва постоянен контрол от класния ръководител за състоянието на учениците и се изготвя отчет/доклад, които се представя на зам.директора (свободен текст).
7. При положителни резултати, ученикът да бъде поощряван с грамота, която се прилага към личния му профил.

Координатор: Класните ръководители и зам. директора